

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Nedenstående henviser til data for den gældende lov.

Lov nr. 410 af 13. juni 1990 (Folketingstidende 1989 - 90: 4304, 5283, 10124, 10920, 11249, A 2905, B 1429) er blevet ændret ved lov nr. 385 af 6. juni 1991, (FT 1990-91, 2. samling: 1117, 1509, 6831, 7464, A 2341, B 1215, 1715), lov nr. 445 af 14. juni 1995 (FT 1994-95: 2271, 2660, 6262, 6485, A 1684, B697), lov nr. 1130 af 20. december 1995 (FT 1995 - 96: 182, 649, 2030, 2243, A 1347, B141) og lov nr. 232 af 2. april 1997 (FT 1996 - 97: 1710, 4045, 5006, A 1838, B 303, 406). Loven er senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 560 af 20. juni 1996.

I

Den frie folkeoplysende virksomhed

Baggrunden for lovforslaget

I følge lov nr. 445 af 14. juni 1995 om ændring af lov om støtte til folkeoplysning, § 2, stk. 4, skal der fremsættes forslag til revision af loven for Folketinget i folketingsåret 1999-2000.

Undervisningsministeren nedsatte derfor i maj måned 1998 en arbejdsgruppe med det formål at vurdere den gældende lovs hensigtsmæssighed. Arbejdsgruppen har bestået af medlemmer fra de involverede parter suppleret med 3 ministerudpegede medlemmer. Arbejdsgruppen afgav rapporten til ministeren i juni måned 1999, og rapporten har herefter været til offentlig debat. Der har herudover været ført en løbende debat om revision af loven på en til formålet etableret hjemmeside.

Arbejdsgruppens konklusion er, at den gældende lov er en god og funktionel lov, men at den kan gøres endnu bedre. Hovedbudskaberne er:

Gør folkeoplysning mere værdibaseret, styrk de forpligtende fællesskaber i folkeoplysningen, styrk det samfundsbetonede, styrk det fortsatte udviklingsarbejde inden for folkeoplysningen, gør tilskudsbetin-

gelserne mere enkle og forebyg utilsigtet brug og misbrug af loven.

Arbejdsgruppen gør bl.a. opmærksom på, at de folkeoplysende organisationer og foreninger er kommet mere og mere i fokus i 90'erne, hvor den gældende lov har eksisteret. Opmærksomheden tager på den ene side udgangspunkt i en voksende bevidsthed hos nogle om, at frivilligt folkeoplysende arbejde rummer et socialt engagement, en evne til at opbygge fællesskaber og en anderledes handle måde end sædvanligt. I denne sammenhæng vurderes den folkeoplysende virksomhed ofte at indeholde elementer, der kan bidrage til fornyelse af samfundet. Ligeledes betones potentialerne i folkeoplysningen i den aktuelle diskussion om livslang læring. Denne betegner således alle aktiviteter, der forøger viden, færdigheder og kompetencer, og kan ikke forstås snævert alene i relation til den traditionelle formelt kompetencegivende uddannelsesverden.

På den anden side mener nogle, at indholdet i folkeoplysningen ikke er, som det burde være. Denne holdning kommer oftest til udtryk i eftersommeren, hvor oplysningsforbundene udsender deres kataloger over det kommende års tilbud. Her har der været rejst kritik af enkelte tilbud, som har en vis useriøs karakter. Disse kommer så uheldigvis til at danne grundlag for diskussioner om oplysningsforbundenes arbejde med det resultat, at de få bringer hele det seriøst arbejdende område i miskredit. Der er samtidig flere kommuner, der mener, at det er for nemt at opnå tilskud, idet stort set alle former for aktivitet og undervisning kan opnå tilskud, når blot lovens krav til en »kreds« er opfyldt. Disse kommuner har tilkendegivet, at det med den gældende lov er vanskeligt at nægte at give tilskud til mere eller mindre kommercielle fritidstilbud.

Lovforslagets indhold

På grundlag af sine samlede overvejelser og vurderinger af folkeoplysningen fremhæver arbejdsgruppen om revision af loven 4 hovedforslag til ændringer og præciseringer af den gældende lov. Lovforslaget byg-